

ชีวิตอภิมรณ : จากถ้อยคำที่ดั่งามสู่นิเวศสถานอันบรมสุขสถาพร

﴿ حياة طيبة : من كلمة طيبة إلى مساكن طيبة ﴾

[ไทย - Thai - تايلاندي]

ดร.อิสมาอีล ลุตฟี จะปะกียา

แปลโดย : มัสลัน มหามะมะ

ผู้ตรวจทาน : ซุฟอัม อุษมาน

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿ حياة طيبة : من كلمة طيبة إلى مساكن طيبة ﴾

« باللغة التايلاندية »

الدكتور إسماعيل لطفى جافاكيا

ترجمة: مزلىن محمد

مراجعة: صافى عثمان

2010 - 1431

islamhouse.com

ชีวิตอภิมรณ : จากถ้อยคำที่ดิงามสู่นิวาสสถานอันบรมสุขสถาพร

เนื้อหาในบทความนี้เป็นการสรุปย่อจากหนังสือ (حياة طيبة : دري كلمة طيبة هيغكا مساكين طيبة)

เขียนโดย ดร.อิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา

แปลสรุปโดย อ.มัสลัน มหาหะมะ

การมีชีวิตอย่างบรมสุขคือเป้าหมายของมนุษย์เร็ว ๆ นี้ ปัญญา ตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบัน และอนาคต มนุษย์พยายามคิดค้นทฤษฎีต่างๆ เพื่อนำมาซึ่งความสุขตลอดจนไขว่คว้าทุกอย่าง เพื่อให้บรรลุถึงความสุขที่คาดหวังไว้ แต่มนุษย์ก็ยังเป็นเพียงสิ่งมีชีวิตที่ได้แต่ตะเกียกตะกายฝ่าฟัน และค้นหาความสุข แม้มันอาจเป็นแค่ชั่วแว่นหรือจอมปลอมก็ตาม

อิสลามสอนว่า มนุษย์ประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ คือส่วนที่เป็นธาตุดิน และส่วนที่เป็นวิญญาณ อัลกุรอานเป็นหนังสือเล่มแรกและเล่มเดียวที่เปิดเผยจากเหง้าของมนุษย์ได้อย่างละเอียดและถูกต้องแม่นยำที่สุด อัลกุรอาน อธิบายส่วนที่เป็นธาตุดิน อันประกอบด้วย 8 วรระร่างกายตลอดจนความลึกลับต่างๆ ที่เป็นวิวัฒนาการการกำเนิดของมนุษย์ช่วงในครรภ์มารดา เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับการค้นพบทางวิทยาการสมัยใหม่ได้อย่างน่าอัศจรรย์ยิ่งและยังคงเป็นสิ่งท้าทายสติปัญญาของมนุษย์จวบจนปัจจุบันและอนาคต

แต่อัลกุรอานไม่ได้แจกแจงอย่างละเอียด ส่วนที่เป็นวิญญาณของมนุษย์ และมนุษย์ก็ไม่สามารถหยั่งรู้ธาตุแท้ของวิญญาณของตนเอง แม้จะใช้กำลังสติปัญญามากมายเพียงใดก็ตาม กล่าวได้ว่า มนุษย์ สามารถรอบรู้ทุกอย่างทั้งท้องทะเลอันกว้างใหญ่ ใต้ดินอันลึกลับ แม้กระทั่งในอวกาศอันไพศาล กระนั้นมนุษย์ยังไม่สามารถให้คำตอบที่ชัดเจนเกี่ยวกับวิญญาณของตนเองได้เลย มีบางคนกล่าวว่า มนุษย์สามารถโอบนินกลางนภาเหมือนเหล่าสุกฤษา สามารถแหวกว่ายในมหาสมุทรดั่งฝูงปลา แต่ในบางครั้ง มนุษย์ไม่สามารถเดินเหินบนหน้าแผ่นดินเยี่ยมมนุษย์เรื่องปัญญา

อัลลอฮ์ กล่าวไว้ความว่า

﴿وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا﴾ (الإسراء: 85)

“และพวกเขาจะถามเจ้า (มุฮัมมัด) เกี่ยวกับวิญญาณ จงกล่าวเถิดว่า เรื่องวิญญาณนั้นเป็นไปตามพระบัญชาของพระเจ้าของฉัน (คือเป็นสิ่งเร้นลับซึ่งไม่มีใครจะล่วงรู้ได้ นอกจากพระองค์) และพวกท่านจะไม่ได้รับความรู้ใดๆ เว้นแต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น” (อัลอิสรออ์:17/85)

ในเมื่อมนุษย์ยังไม่รู้ธาตุแท้ของวิญญาณ เป็นไปได้ ละหรือที่มนุษย์สามารถคิดค้นทฤษฎีต่างๆ เพื่อสร้างความพึงพอใจและบันดาลสุขให้กับจิตวิญญาณ ?

“เรื่องวิญญาณนั้นเป็นไปตามพระบัญชาของพระเจ้าของฉัน”

อายะฮ์นี้มีนัยว่า เรื่องวิญญาณเป็นสิ่งเร้นลับซึ่งไม่มีใครจะล่วงรู้ได้นอกจากอัลลอฮ์เท่านั้น มนุษย์อาจจะมีความรู้บ้างในเรื่องสรีระร่างกาย (ธาตุดิน) ดังนั้นมนุษย์จึงสามารถคิดค้นวิธีบำบัดรักษาร่างกายได้ตามศาสตร์ความรู้และประสบการณ์ของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัย แต่มนุษย์ไม่มีวันที่จะไปยังรู้ธาตุแท้ของวิญญาณ ดังนั้นมนุษย์ไม่น่าจะคิดค้นวิธีบำบัดรักษาเยี่ยงยา และสร้างความพึงพอใจแก่วิญญาณได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำพาวิญญาณ ให้บรรลุถึงความสุขอันแท้จริง

ผู้ใดก็ตามที่พยายามค้นหา ทำความเข้าใจ จิตวิญญาณ ตามลัทธิ และพยายามคิดค้นทฤษฎีต่างๆ ในการสร้างความพึงพอใจแก่จิตวิญญาณ เขาก็จะมีสภาพที่ไม่ต่างจากนักบินฝึกหัดซึ่งยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของการฝึกบิน ไม่เคยมีประสบการณ์ทางภูมิศาสตร์ คณิตศาสตร์ หรือความรู้พื้นฐานของการฝึกบิน และยังไม่ประสาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งเป็น ประดิษฐ์กรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง แต่เขายังฝืนขับเครื่องบินด้วยความคึกคะนองและ ทระนงตน ซึ่งมีแต่จะลอยเคว้งคว้างบนท้องฟ้าอย่างไร้ทิศทางและปราศจากการควบคุม รอเวลาร่วงตกลงสู่พื้นดินเท่านั้น

อัลลอฮ์ พระเจ้าแห่งสากลจักรวาลเป็นผู้สร้างมนุษย์ พระองค์ไม่ทอดทิ้งมนุษย์ให้ลอยเคว้งคว้างอย่างโดดเดี่ยวโดยปราศจากการชี้แนะ พระองค์จึงประทานศาสนทูตมายังมนุษย์เพื่อจัดระเบียบชีวิตมนุษย์ในทุกยุคทุกสมัย คำสอนของบรรดาศาสนทูต คือศาสนาที่มนุษย์ต้องยึดเป็นต้นแบบในการดำรงชีวิต ศาสนทูตคนสุดท้ายที่ถูกประทานลงมาคือ อนบีมุฮัมมัด ศาสน์ของท่านคือ คำสอนที่สอดคล้องกับสามัญสำนึกของมนุษย์ เป็นบทบัญญัติที่ครอบคลุม สมดุล บูรณาการ และมั่นคงยั่งยืน

ร่างกายของมนุษย์จำเป็นต้องอาศัยธาตุอาหารต่างๆ ซึ่งล้วนมาจากดินอันเป็นต้นกำเนิดของมนุษย์ แต่ร่างกายคือส่วนหนึ่งขององค์ประกอบของมนุษย์เท่านั้น มีส่วนประกอบที่สำคัญของมนุษย์อีกประการหนึ่งคือ วิญญาณ คำถามว่าจะอะไรคือธาตุอาหารของวิญญาณ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง อะไรคือวิญญาณของวิญญาณ

วิญญาณของวิญญาณคืออัลกุรอาน ซึ่งเป็นประมวลคำสอนของอัล ลอฮ์ผู้ทรงสร้างมนุษย์ ผู้ทรงสร้างวิญญาณและผู้ทรงเป่าวิญญาณของพระองค์เข้าไปในมนุษย์คนแรกคือ อาดัม ดังนั้นวิญญาณนี้ต้องการธาตุอาหารจากอัลลอฮ์ เช่นเดียวกับ ร่างกายต้องการธาตุอาหารที่มาจากดิน วิญญาณต้องการภูมิคุ้มกัน เสี่ยงต่อการติดโรค ต้องได้รับการบำบัด รักษาและควรอยู่ในบรรยากาศที่ปลอดเชื้อเหมือนร่างกายทุกประการ

อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿أَوْ مَنْ كَانَ مَيِّتًا فَأَخْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ (الأنعام 122)

“และผู้ที่ตายแล้ว (หมายถึงผู้ทิ้งมงายโดยเปรียบเทียบพวกนี้ว่าเหมือนคนที่ตายแล้ว) แล้วเราได้ให้เขามีชีวิตขึ้น (หมายถึงให้พวกเขาได้รับความรู้ความเข้าใจอันถูกต้องในการดำเนินชีวิต ซึ่งเปรียบประหนึ่งว่าเขามีชีวิต ตื่นขึ้นมาหลังจากตายไปแล้ว) และเราได้ให้แสงสว่าง (หมายถึงให้คัมภีร์อัลกุรอานไปด้วยหลักการดำเนินชีวิต ซึ่งเปรียบประหนึ่งแสงสว่างที่ช่วยให้รู้ว่าอะไรคือประโยชน์และอะไรคือโทษแก่เขา ซึ่งเขาใช้แสงสว่างนั้นเดินไปในหมู่มนุษย์นั้น) จะเหมือนกับผู้ที่อุปมาของเขาซึ่งอยู่ในบรรดาความมืดโดยไม่สามารถออกมาจากบรรดาความมืดเหล่านั้นได้กระนั้นหรือ ? ในทำนองนั้นแหละได้ถูกประดับให้สวยงามแก่ผู้ปฏิเสธศรัทธาทั้งหลาย ซึ่งสิ่งที่พวกเขากระทำกันอยู่ (หมายถึงเห็นสิ่งไม่ดีเป็นสิ่งที่ดี ประหนึ่งเห็นกงจักรเป็นดอกบัว)” (อัลอันอาม :6/122)

คำว่า “แสงสว่าง” ในอายะฮ์นี้ อิบน์อับบาสได้ให้ความหมายว่า คืออัลกุรอาน ท่านอัลสะอูดีย้อธิบายว่าเป็นอิสลาม บางทัศนะเห็นว่าเป็นวิทยปัญญา (หิกมะฮ์) และบางทัศนะเห็นว่าเป็นแสงสว่างที่ส่องแสงเส้นทางสู่โลกอาคิเราะฮ์(โลกหน้า)

ทัศนะดังกล่าวข้างต้นถือว่าถูกต้องทั้งหมด เพราะแก่นแท้ของอิสลามคืออัลกุรอานที่บรรจุด้วยวิทยปัญญาและคำสอนที่จัดระเบียบชีวิตบนโลกนี้และแสงสว่างในวันอาคิเราะฮ์

ความหมายของคำว่า “ตาย” ณ ที่นี้คือ ตายหัวใจ เนื่องจากไม่มีความรู้และไร้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และสิ่งเดียวที่ทำให้หัวใจ ลับมีชีวิตชีวาได้ คือ อัลกุรอาน ซึ่งเป็นคำวิวรรณ์จากอัลลอฮ์นั่นเอง

ชีวิตเปี่ยมสุขคือพรอันประเสริฐจากอัลลอฮ์

อัลกุรอานได้อธิบายชีวิตเปี่ยมสุขและเงื่อนไขสำคัญที่นำพามนุษย์ให้บรรลุถึงความสุขที่แท้จริง ดังที่อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاتًا طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ (النحل: 97)

“ผู้ใดปฏิบัติความดีไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงก็ตาม โดยที่เขาเป็นผู้ศรัทธา ดังนั้นเราจะให้เขาดำรงชีวิตที่ดี และแน่นอนเราจะตอบแทนพวกเขาซึ่งรางวัลของพวกเขาที่ดียิ่งกว่าที่พวกเขาได้เคยกระทำไว้” (อันนะหฺล : 16/97)

เงื่อนไขของชีวิตเปี่ยมสุขตามนัย ของอายะฮ์ดังกล่าวประกอบด้วย 2 ประการคือ 1) ความศรัทธา และ 2) การทำความดี ซึ่งเขาได้รับผลตอบแทนที่ดีกว่า

นักวิชาการมุสลิมได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับ “ชีวิตเปี่ยมสุข” ดังนี้

1. คือปัจจัยยังชีพที่หะลาลและดี
2. คือความรู้สึกเพียงพอในสิ่งที่ได้รับ
3. คือความสุขสภาพ
4. คือปัจจัยยังชีพที่หะลาลและการทำอิบาดะฮ์ (เคารพภักดี) ที่ถูกต้องบนโลกดุนยา
5. การได้รับปัจจัยยังชีพในแต่ละวัน
6. การเชื่อฟังในคำสอนและมีความสุขใจ
7. ชีวิตเปี่ยมสุขอันแท้จริงคือชีวิตในสวนสวรรค์
8. ชีวิตเปี่ยมสุขคือชีวิตในหลุมสุสาน

อิบนุกะซีรได้สรุปว่า “ชีวิตเปี่ยมสุข คือชีวิตที่ครอบคลุมทั้ง แปดประการดังกล่าวข้างต้น อายะฮ์นี้เป็นสัญญาของอัลลอฮ์ที่ประทานให้แก่มนุษย์ทุกคน ไม่ว่าจะชายหรือหญิง ซึ่งปฏิบัติความดีพร้อมศรัทธาต่ออัลลอฮ์และศาสนทูตของพระองค์ เขาก็มีชีวิตที่เปี่ยมสุขบนโลกนี้ และได้รับผลตอบแทนที่ดีในโลกอาคิเราะฮ์”

ชีวิตที่คับแคบ

อัลกุรอานได้อธิบายชีวิตอีกชีวิตหนึ่งที่ตรงกันข้ามกับชีวิตเปี่ยมสุข นั่นคือชีวิตที่คับแคบ ดังที่อัลลอฮ์ได้ตรัสว่า

﴿وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى، قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا، قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيَتْهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى، وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنِ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى﴾ (طه 124-127)

“และผู้ใดผินหลังจากการรำลึกถึงข้า แท้จริงสำหรับเขาคือ การมีชีวิตอยู่อย่างคับแคบ (คือ ผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามบัญญัติของข้าแล้ว เขาก็มีชีวิตอยู่อย่างยากแค้น ถึงแม้ชีวิตที่เห็นจากภายนอกจะสุขสบายดีก็ตาม) และเราจะให้เขาฟื้นคืนชีพในวันกิยามะฮ์ ในสภาพของคนตาบอด เขากล่าวว่า ข้าแต่พระเจ้าของข้าพระองค์ ทำไมพระองค์จึงทรงให้ข้าพระองค์ ฟื้นคืนชีพขึ้นมาในสภาพของคนตาบอดเล่า ทั้งๆ ที่ข้าพระองค์เคยเป็นคนตาดี มองเห็น พระองค์ตรัสว่า เช่นนั้นแหละ เมื่อโองการทั้งหลายของเราได้มีมายังเจ้า เจ้าก็ทำเป็นลืมนั่น และในทำนองเดียวกัน วันนี้เจ้าก็จะถูกลืม ” (ฎอฮา : 20/124-127)

นักวิชาการมุสลิมได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับ “ชีวิตที่คับแคบ” ดังนี้

1. ชีวิตที่อับยศ มีแต่ความเครียดเพราะครอบครองทรัพย์สินที่หะรอม มีหัวใจที่ไม่ยำเกรง และไม่เคยซูโกร์(ขอบคุณ) ต่ออัลลอฮฺบนโลกนี้
2. การทรมานในกูโบร์
3. การทรมานในนรก (โลกอาคิเราะฮฺ)

ทั้งสามนัยดังกล่าวไม่น่าจะขัดแย้งกัน เพราะถึงแม้จะแตกต่างด้านเวลาและสถานที่ แต่ก็ยังคงความเหมือนด้านแก่นแท้และเนื้อหา นั่นคือการมีชีวิตที่คับแคบ เครียด และแสนทรมาน

วงจรชีวิตอภิมรณตามทัศนะอิสลาม

«حياة طيبة»

ชีวิตอภิมรณในโลกนี้	ชีวิตอภิมรณในโลกหน้า
<p>รากฐานของชีวิต : พจนารถที่ดี (หมายถึง คำปฏิญาณ ลาคิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ ไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอกจากพระเจ้าที่แท้จริงองค์เดียว คือ พระองค์อัลลอฮฺ)</p> <p>(كلمة طيبة)</p> <p>กำกับและควบคุมโดย : ทางนำแห่งอัลกุรอาน และสุนนะฮฺตามแนวทางท่านนบี</p> <p>(نور القرآن وهدى المصطفى)</p> <p>อาศัยกระบวนการ: การประกอบอาชีพและอาหารที่ดีและหะลาล</p> <p>(حلالا طيبا)</p> <p>ผลผลิต: การปฏิบัติอะมัลที่ดี</p> <p>(عمالا صالحا)</p> <p>บทพิสูจน์: จริยธรรมที่ดีงาม</p> <p>(أخلاق حسنة)</p> <p>รูปแบบการดำเนินชีวิต : มีคู่ชีวิตที่ดี</p> <p>(زوجا صالحا)</p> <p>ลักษณะของทายาทสืบสกุล: มีลูกหลานที่ดี</p> <p>(ذرية طيبة)</p> <p>ภายใต้สภาพแวดล้อม : สังคมที่ดีและได้รับความโปรดปราน</p> <p>(بلدة طيبة ورب غفور)</p>	<p>- สภาพออกจากโลกนี้ : จิตที่ดี</p> <p>(النفس الطيبة)</p> <p>- ลักษณะการต้อนรับ : เสียงสรรเสริญจากมะลาอิกะฮฺ</p> <p>(سلام عليكم طيبم)</p> <p>- สถานพำนัก : สวรรค์อันเป็นวินาสถานอันบรมสุขสถาพร</p> <p>(مساكن طيبة)</p> <p style="text-align: center;">﴿ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾</p>

วงจรชีวิตที่คับแคบ

«معيشة ضنكا»

<p>แหล่งที่มาของทรัพย์สิน : ทรัพย์สินหะรอม</p> <p>สภาพหัวใจ: หัวใจที่ไม่ยำเกรงอัลลอฮ์</p> <p>สภาพความเป็นอยู่ : ความรู้สึกที่ไม่ชอบคุณและไม่เคยเพียงพอ</p>	<ul style="list-style-type: none">- เครียด สิ้นหวัง (บนโลก)- การทรมาน (ในกูโบร์)- การทรมาน (ในโลกอาคิเราะฮ์) <p style="text-align: center;">﴿ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾</p>
--	--

สรุป

ขอเรียกร้องและเชิญชวนทุกท่านมุ่งสู่ชีวิตอภิมรณอันเป็น ความสุขที่ยั่งยืนและชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ ﴿ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ ตลอดจนห่างไกลจากพฤติกรรมที่นำไปสู่ชีวิตที่คับแคบซึ่งถือเป็นชีวิตอัปยศตลอดจน เป็นการทรมานอันแสนสาหัสและการขาดทุนอันชัดเจน ﴿ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾

والله الموفق والهادي إلى سواء السبيل.